

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 268/09-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti E., a. s. v konkurze, N., zastúpenej advokátom JUDr. M. G., N., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obo 7/2009 z 29. januára 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti E., a. s. v konkurze, o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. mája 2009 doručená sťažnosť spoločnosti E., a. s. v konkurze (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obo 7/2009 z 29. januára 2009 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla: *„Najvyšší súd Slovenskej republiky pod č. k. 2 Obo 7/2009 zo dňa 29. 01. 2009 vydal Rozhodnutie, ktorým zrušil uznesenie KS v BA (Krajský súd v Bratislave; ďalej len „krajský súd“, pozn.) zo dňa 3. 12. 2008 pod sp. zn. 3 K 238/98 a vec vrátil na nové konanie.“*

Sťažovateľka poukázala na to, že zrušeným uznesením krajský súd zrušil konkurz vyhlásený na jej majetok uznesením z 18. júla 2000 a správcu konkurznej podstaty zbavil funkcie s odôvodnením, že správca vo vyúčtovaní príjmov a výdavkov na vedenie konkurzu preukázal, že po vydaní výt'azku záložným veriteľom, úhrade súdneho poplatku a vyplatení odmeny správcovi nezostanú finančné prostriedky na úhradu ďalších nákladov konkurzu. Krajský súd zrušil konkurz podľa § 44 ods. 1 písm. a) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“), teda z dôvodu, že zistil, že tu nie sú predpoklady na konkurz.

Ďalej sťažovateľka uviedla:

„V odôvodnení KS BA zároveň uviedol, že ustanovený správca... predložil súdu dňa 28. 11. 2008 návrh na zrušenie vyhláseného konkurzu v zmysle § 44 ods. 1 písm. a) ZKV v platnom znení a uviedol, že uznesením KS BA v konaní pod sp. zn. 3 K 238/98 bola dňa 24. 08. 2007 schválená konečná správa o speňažení konkurznej podstaty a vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu konkurznej podstaty v znení predloženom správcom dňa 18. 07. 2007.“

KS BA zároveň uviedol, že súd je povinný počas celého priebehu konania skúmať podmienky konania, ktoré sú nevyhnutným predpokladom preto, aby mohol zistiť, či sú splnené podmienky na to, aby mohol v konaní pokračovať. Jednou z podmienok

konania je, aby dlžník mal majetok postačujúci aspoň na úhradu trov konania. V prípade, ak súd zistí, že dlžník nemá majetok postačujúci na úhradu trov konania je povinný podľa § 44 ods. 1 písm. a) ZKV v platnom znení zrušiť konkurz a zbaviť správcu konkurznej podstaty. Konajúci súd preto pri svojom rozhodnutí vo veci zrušenia konkurzu zo dňa 03. 12. 2008 vychádzal z uvedených zákonných predpokladov, ktoré sa na dané konanie vzťahujú a to § 44 ods. 1 písm. a) zák. č. 328/1991 Zb. v platnom znení.

Proti... uzneseniu o zrušení konkurzu podal odvolanie veriteľ J. M...

NS SR prejednal odvolanie... bez nariadenia pojednávania, a rozhodol tak ako je uvedené v uznesení zo dňa 29. 01. 2009...

NS SR v danom prípade nesprávne aplikoval a vyložil si ustanovenie § 44 ods. 1 písm. a) zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v platnom znení, ktorý sa na tento prípad použije...

Postupom NS SR v uznesení 2 Obo 7/2009 zo dňa 29. 01. 2009 bolo odňaté právo na spravodlivý proces, čo v konečnom dôsledku malo za následok zásah do ústavne garantovaných práv. Takéto rozhodnutie a postup NS SR v uvedenej veci aj v kontexte uznesenia vydaného dňa 25. 06. 2008 pod sp. zn. 2 Obo 83/2008 predstavuje odňatie ústavou garantovaného práva uplatňovať svoje práva v súdnom konaní. Pokiaľ ide o porušenie práva sťažovateľa na súdnu ochranu v spojení s jeho právom vlastniť majetok, primárnym dôvodom je zjavná svojvôľa najvyššieho súdu SR pri právnom posúdení rozhodujúcej otázky a to aplikácie § 44 ods. 1 písm. a) Zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v platnom znení.

Sťažovateľ uvádza, že si je vedomý, že úlohou Ústavného súdu SR nie je naprávať skutkové a právne omyly všeobecných súdov v danom prípade NS SR, pokiaľ však ide o omyl natoľko zjavný a závažný, že sa ním zakladá interpretačná svojvôľa, ktorej dôsledkom je zároveň zásah do základných práv účastníka konania, ako aj základných práv ustanoveného správcu konkurznej podstaty, ktorý je účastníkom konania pokiaľ sa jedná o jeho práva a povinnosti. Z rozhodnutia NS SR jednoznačne vyplýva a je nepochybné, že týmto rozhodnutím sa založila interpretačná svojvôľa bez možnosti podania opravného prostriedku vo veci proti predmetnému rozhodnutiu a to najmä jeho výroku s tým, že NS SR argumentuje aj tým, že ak by prvostupňový súd nerešpektoval jeho právny názor vyjadrený

v uvedenom rozhodnutí, rovnako aj v kontexte zrušujúceho rozhodnutia vydaného v tej istej veci pod sp. zn. 2 Obo 83/2008 zo dňa 25. 06. 2008... porušil by ustanovenie § 226 OSP...

Mám za to, že sú poškodzované práva úpadcu a to z dôvodu, že svojvoľným výkladom dochádza k zbytočným prietahom v konaní, pričom tento právny prípad vedený na konkurznom súde mal byť ukončený už dávno a to z dôvodu naplnenia zákonných predpokladov uvedených v zák. č. 328/1991 Zb. ZKV v platnom znení...

Podstata námietok sťažovateľa... má spočívať v tom, že NS SR nezákonným a svojvoľným výkladom aplikovaných ustanovení zákona č. 328/1991 Zb. ZKV odňal možnosť konať pred súdom o sťažovateľovi, ako aj spôsobil stav právnej neistoty bez možnosti riadnych resp. mimoriadnych opravných prostriedkov, pričom svojvoľný výklad najmä ust. § 44 ods. 1 písm. a) ZKV pritvrdil tým, že súd prvého stupňa, ktorému rozhodnutie vrátil na nové konanie, je povinný podľa § 226 OSP riadiť sa jeho právnym názorom...

Ďalším zjavným omylom a pochybením je aj ďalšia skutočnosť tvrdená NS SR v uvedenej veci, ktorá spočíva v tom, že „správca nemôže navrhnúť zrušenie konkurzu podľa § 44 ods. 1 písm. a) ZKV a konkurzný súd zrušiť konkurz podľa ustanovenia, ktorého majetok patriaci do konkurznej podstaty bol v rámci konkurzu rozpredaný, uspokojené uplatnené nároky v rámci konkurzu.“

Pochybenie NS SR ďalej zakladá aj názor, že „zrušenie konkurzu podľa cit. ustanovenia pripadá do úvahy tam, kde bol konkurz vyhlásený, ale v priebehu jeho realizácie sa zistí, že vyhlásený nemal byť, a preto sa zruší“.

Uvedené závery NS SR nekorešpondujú s výsledkami konkurzného konania..., ktoré dokazujú, že niet dôvodov (ekonomických ani právnych), aby sa v konkurze pokračovalo. Napadnuté rozhodnutie a v ňom obsiahnutý výklad noriem pri aplikovaní ustanovenia § 226 OSP znamená, že v konkurze sa bude pokračovať donekonečna bez toho, aby existoval iný zákonný dôvod na jeho ukončenie. Najvyšší súd zrušil rozhodnutie krajského súdu bez toho, aby uviedol ako má prvostupňový súd ďalej v konkurze pokračovať. V tomto sťažovateľ vidí vážny zásah do základných práv a slobôd, a to vo veci ním uvedených ustanovení Ústavy SR a Dohovoru. Vzhľadom na uvedené závery je sťažovateľ toho názoru, že základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, a v konečnom dôsledku aj právo vlastniť majetok podľa čl. 20

ods. 1 ústavy bolo porušené, keďže sťažovateľovi nebola súdom poskytnutá dostatočná ochrana, právo na spravodlivý proces.»

3. V petite sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd sťažnosti vyhovel, vyslovil porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a zrušil napadnuté uznesenie najvyššieho súdu. Uplatnila si aj nárok na náhradu trov konania.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 20 ods. 1 prvej vety ústavy každý má právo vlastníť majetok.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd podľa ústavy) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov (vrátane najvyššieho súdu), ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že mu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Súdna moc je v Slovenskej republike rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd, čo vyplýva aj z vnútornej štruktúry ústavy (siedma hlava má dva oddiely – prvý upravuje ústavné súdnictvo a druhý všeobecné súdnictvo). K organizácii súdnej moci ústavný súd okrem iného uviedol, že ide o dva samostatné, navzájom jeden od druhého nezávislé, procesne uzavreté systémy výkonu súdnictva, pre každý z nich s osobitne vymedzeným poslaním a osobitnou rozhodovacou právomocou (II. ÚS 1/95). Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, nie však zákonnosti. Naopak, všeobecné súdy sú povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Ako už opakovane uviedol ústavný súd (napr. II. ÚS 13/01,

I. ÚS 241/07, I. ÚS 393/08), ochrana ústavou, prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

7. V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

8. Podstata sťažnostných námietok sťažovateľky spočíva v tom, že podľa jej názoru najvyšší súd v uznesení, ktorým zrušil uznesenie krajského súdu o zrušení konkurzu vo veci sťažovateľky:

- nesprávne právne posúdil zákonné ustanovenie týkajúce sa predpokladov a dôvodov na zrušenie konkurzu, ktoré interpretoval tak, že založil interpretačnú svojvoľu,
- týmto svojvoľným výkladom spôsobil zbytočné prieťahy v konaní a v konečnom dôsledku aj zásah do jej práva vlastníť majetok,
- v zrušujúcom uznesení neuviedol, ako má ďalej krajský súd v konaní pokračovať.

Z uvedených dôvodov sa sťažovateľka cíti byť dotknutá na svojich právach a žiada ústavný súd o výklad právnej normy („... *predmetom ústavnej sťažnosti je výklad právnej normy...*“).

9. Pred rozhodnutím o odmietnutí sťažnosti sa ústavný súd oboznámil s predmetným uznesením najvyššieho súdu. Najvyšší súd v odôvodnení uznesenia, ktorým zrušil uznesenie krajského súdu o zrušení konkurzu vo veci sťažovateľky, v podstatnom uviedol:

«Napadnutým uznesením, súd 1. stupňa zrušil ním vyhlásený konkurz... z dôvodov, že nie sú predpoklady pre konkurz a zbavil správcu konkurznej podstaty jeho funkcie. Z odôvodnenia vyplýva, že zrušenie konkurzu navrhol správca konkurznej podstaty, navrhol ho zrušiť podľa § 44 ods. 1 písm. a) ZKV a súd vydal napadnuté uznesenie, opierajúc sa o toto ustanovenie.

Zo spisu odvolací súd zistil, a uvádza to aj odvolateľ, že súd 1. stupňa vydal enunciátom zhodné uznesenie dňa 28. 04. 2008 pod č. k. 3 K 238/98-1586, pričom jeho vydanie oprel rovnako ako napadnuté uznesenie zo dňa 03. 12. 2008 o ust. § 44 ods. 1 písm. a) ZKV, a v podstate rovnako ho aj odôvodnil.

Odvolací súd vo svojom, uznesení súdu 1. stupňa zrušujúcim uznesení vyslovil právny názor, že súd 1. stupňa v situácii, keď už došlo k speňaženiu konkurznej podstaty, správca konkurznej podstaty vypracoval konečnú správu, ktorú schválil konkurzný súd a potvrdil odvolací súd, nemohol zrušiť konkurz podľa ust. § 44 ods. 1, písm. a) ZKV ani nemohol vrátiť konanie do stavu, ako to navrhuje odvolateľ J. M., môže len vydať rozvrhové uznesenie a zrušiť konkurz z dôvodov uvedených v § 44 ods. 1 písm. b) ZKV. Odvolací súd v tomto uznesení upozornil súd 1. stupňa, že pre ďalšie jeho konanie je v zmysle § 226 O. s. p. právny názor odvolacieho súdu záväzný.

Odvolací súd pri prejednaní veci na základe odvolania proti uzneseniu súdu 1. stupňa zo dňa 03. 12. 2008 č. k. 3 K 238/98-1716 konštatoval, že súd 1. stupňa v napadnutom uznesení odvolacím súdom vyslovený, pre súd 1. stupňa záväzný právny názor nerešpektoval, nekonal v súlade s ním, teda porušil ust. § 226 O. s. p. Preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu 1. stupňa zrušil, pričom nepovažuje za potrebné tieto dôvody opätovne uvádzať, keďže ide o dôvody už uvedené v zrušujúcom rozhodnutí sp. zn. 2 Obo 83/2008 zo dňa 25. 06. 2008.

Na tomto základe odvolací súd napadnuté uznesenie súdu 1. stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s upozornením, že v zmysle § 226 O. s. p. je právny názor odvolacieho súdu pre ďalšie konanie záväzný.

K tomu ešte odvolací súd dodáva: Správca konkurznej podstaty, podľa označenia akademického titulu nemá právnické vzdelanie a pre výkon funkcie správcu konkurznej podstaty mu bola poskytnutá výnimka. Zákon to pripúšťal, ale nemožno pripustiť, aby svoju

činnosť vykonával inak, ako to ukladá zákon a konkurzný súd, aby to toleroval a vlastne v tom napomáhal...

V rámci konkurzného konania – výkonu konkurzu správca konkurznej podstaty za súčinnosti súdu môže robiť určité úkony (a tak tomu bolo aj v danom prípade)... Nemôže správca konkurznej podstaty navrhnúť zrušenie konkurzu podľa § 44 ods. 1 písm. a) ZKV a konkurzný súd zrušiť konkurz podľa ustanovenia, ktorého majetok patriaci do konkurznej podstaty bol v rámci konkurzu rozpredaný, poťažne uspokojené uplatnené nároky, v rámci konkurzu. Zrušenie konkurzu podľa citovaného zákonného ustanovenia pripadá do úvahy tam, kde konkurz bol vyhlásený, ale v priebehu jeho realizácie sa zistí, že vyhlásený nemal byť a preto sa zruší. V takom prípade majetok predĺženého dlžníka ostáva nedotknutý.

Veritelia si v takom prípade svoje nároky môžu uplatniť mimo konkurzného konania.

Účinky zrušenia konkurzu podľa § 44 ods. 1 písm. a) ZKV nastávajú „ex tunc“, teda ako keby konkurz nebol vyhlásený. Potom je ťažko pochopiť na akom základe disponoval ustanovený správca konkurznej podstaty v súčinnosti s konkurzným súdom, s majetkom dlžníka. Také oprávnenie mal len ako správca podstaty, zaň zodpovedá. Ak predpoklady pre vyhlásenie konkurzu neboli potom treba konkurzným súdom sa vypoariadať s tým, akým spôsobom zmenila najväčšia fabrika v N. svojho vlastníka.»

III.

10. Z odôvodnenia sťažnosťou napadnutého uznesenia najvyššieho súdu podľa názoru ústavného súdu jasne a zrozumiteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré najvyšší súd rozhodol tak, ako rozhodol, a po druhýkrát zrušil uznesenie krajského súdu. Najvyšší súd rozhodujúc o odvolaní veriteľa proti uzneseniu krajského súdu opätovne uviedol, z akých dôvodov a na akom právnom základe považuje uznesenie krajského súdu za nezákonné. Účastníkom konkurzu (ale opätovne aj prvostupňovému krajskému súdu) predložil najvyšší súd právny názor, prečo v prípade sťažovateľky nepripadá do úvahy zrušenie konkurzu podľa § 44 ods. 1 písm. a) zákona o konkurze a vyrovnaní, ale naopak za stavu, v akom sa nachádzal konkurz sťažovateľky (právoplatné uznesenie o schválení konečnej správy), je možné už len vydať rozvrhové uznesenie a zrušiť konkurz podľa § 44 ods. 1 písm. b) zákona o konkurze a vyrovnaní, teda zrušiť konkurz po splnení rozvrhového uznesenia.

Najvyšší súd v predmetnom uznesení zároveň uviedol, z akých dôvodov nie je možné v prípade sťažovateľky zrušiť konkurz podľa § 44 ods. 1 písm. a) zákona o konkurze a vyrovnaní, teda z dôvodu, že tu nie sú predpoklady pre konkurz (*„Zrušenie konkurzu podľa citovaného zákonného ustanovenia pripadá do úvahy tam, kde konkurz bol vyhlásený, ale v priebehu jeho realizácie sa zistí, že vyhlásený nemal byť a preto sa zruší. V takom prípade majetok predĺženého dlžníka ostáva nedotknutý. Veritelia si v takom prípade svoje nároky môžu uplatniť mimo konkurzného konania.*

Účinky zrušenia konkurzu podľa § 44 ods. 1 písm. a) ZKV nastávajú „*ex tunc*“, teda ako keby konkurz nebol vyhlásený. Potom je ťažko pochopiť na akom základe disponoval ustanovený správca konkurznej podstaty v súčinnosti s konkurzným súdom, s majetkom dlžníka.“). Aj napriek tomu, že uznesenie najvyššieho súdu z 29. januára 2009 je čiastočne odôvodnené aj odkazom na odôvodnenie jeho predchádzajúceho zrušujúceho uznesenia z 25. júna 2008 (čo predstavuje krajnú možnosť), ešte stále ide o ústavne akceptovateľné odôvodnenie uznesenia, a to v konkrétnom prípade sťažovateľky aj vzhľadom na ostatné časti jeho odôvodnenia.

11. V uznesení najvyššieho súdu teda ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil nič, čo by ho robilo ústavne neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim korekciu zo strany ústavného súdu. Pokiaľ teda ide o namietaný zásah do základného práva na súdnu ochranu sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd uzatvára, že uznesenie najvyššieho súdu je vnútorne logické, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu, nie je arbitrárne a zrozumiteľným spôsobom dáva odpoveď na otázku, prečo najvyšší súd opätovne z rovnakých dôvodov zrušil uznesenie krajského súdu o zrušení konkurzu podľa § 44 ods. 1 písm. a) zákona o konkurze a vyrovnaní.

12. K námietkam sťažovateľky obsiahnutým v sťažnosti ústavný súd stručne uvádza: Nesprávne právne posúdenie vecí, ktoré sťažovateľka vytýka uzneseniu najvyššieho súdu, (i) samo osebe nie je relevantným a obhájitelným dôvodom sťažnosti podanej na ústavnom súde a navyše (ii) v kontexte už uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní

sťažnosti ani potenciálnu možnosť nesprávneho právneho posúdenia veci najvyšším súdom nezistil.

Sťažovateľkou namietaná absencia právneho názoru najvyššieho súdu vo vzťahu k ďalšiemu postupu krajského súdu po zrušení jeho uznesenia nie je dôvodná. Z obsahu uznesenia najvyššieho súdu jasne vyplýva, že krajský súd v ďalšom postupe môže zrušiť konkurz len z dôvodu podľa § 44 ods. 1 písm. b) zákona o konkurze a vyrovnaní, teda po splnení rozvrhového uznesenia. Týmto právnym názorom najvyššieho súdu je krajský súd podľa § 226 OSP v ďalšom konaní viazaný.

K tvrdeniu sťažovateľky, že „... *predmetom ústavnej sťažnosti je výklad právnej normy...*“, čím má sťažovateľka zrejme na mysli ustanovenia § 44 ods. 1 písm. a) a b) zákona o konkurze a vyrovnaní, ústavný súd stručne uvádza, že výklad zákonov prislúcha predovšetkým všeobecným súdom. Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje (napr. I. ÚS 241/07, I. ÚS 393/08), že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Ústavný súd má ústavou zverenú právomoc podávať výklad ústavy a ústavných zákonov, aj to len vtedy, ak je vec sporná (čl. 128 ústavy).

13. K námietke sťažovateľky, že „... *svojvoľným výkladom (zo strany najvyššieho súdu) dochádza k zbytočným priesťahom v konaní...*“, v čom vidí zásah do svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd stručne uvádza:

Najvyšší súd už v uznesení sp. zn. 2 Obo 83/2008 z 25. júna 2008 vyslovil právny názor, ktorým bol krajský súd viazaný. Krajský súd však podľa najvyššieho súdu nerešpektoval viazanosť vysloveným právnym názorom a opätovane rozhodol v rozpore s ním. Vychádzajúc z časovej súslednosti konania a rozhodovania najvyššieho súdu (uznesenie krajského súdu z 3. decembra 2008 zrušené uznesením najvyššieho súdu

z 29. januára 2009) ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky nezistil ani len potenciálnu možnosť porušenia jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov najvyšším súdom, ktorý sťažovateľka označila ako porušovateľa svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Potenciálne by bolo možné uvažovať o porušení základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, avšak len v súvislosti s postupom krajského súdu, ktorý nerešpektoval právny názor najvyššieho súdu vyslovený už v uznesení sp. zn. 2 Obo 83/2008 z 25. júna 2008, čo na odvolanie jedného z veriteľov sťažovateľky následne viedlo k opätovnému zrušeniu jeho uznesenia najvyšším súdom a opätovnému vráteniu veci na ďalšie konanie. V tomto postupe krajského súdu by bolo možné zhladiť potenciálne porušenie tohto základného práva sťažovateľky. Keďže však sťažovateľka v sťažnosti neoznačila krajský súd ako porušovateľa svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy [§ 50 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde] a ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ústavný súd nemohol rozhodovať o prípadnom porušení základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu.

14. K námietke sťažovateľky týkajúcej sa porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ústavný súd stručne uvádza:

Vo svojej judikatúre už ústavný súd zdôraznil, že všeobecný súd v zásade nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a slobôd hmotného charakteru (kam patrí aj vlastnícke právo), ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavno-procesné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy (napr. II. ÚS 78/05, I. ÚS 392/08). Z tohto dôvodu je preto v kontexte už uvedeného (body 10 až 13 odôvodnenia tohto uznesenia) sťažnosť taktiež zjavne neopodstatnená a navyše v okolnostiach prípadu ústavný súd nezistil, že by mohla byť daná príčinná súvislosť medzi námietkami sťažovateľky a namietaným porušením základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy. Ústavný súd na záver dodáva, že v tejto časti sťažnosť sťažovateľky nie je ani náležite odôvodnená, v dôsledku čoho nespĺňa všeobecné náležitosti

návrhu na začatie konania pred ústavným súdom (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čo je tiež dôvod na jej odmietnutie.

15. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 426/08). Preto bola sťažnosť v celom rozsahu odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

16. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní neprichádzalo do úvahy rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky, ktoré sú viazané na to, že sťažnosti by bolo vyhovené (zrušenie uznesenia najvyššieho súdu a náhrada trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. septembra 2009